

דבר המערכת – יולי 2020

ד"ר נאור זמטר

ד"ר קרן ג'יקובס

ד"ר בתיה מרום

ד"ר סוניה מאיר

לריפוי בעיסוק במבח"ר, מביאה את החוויה שלה בתקופה של אי ודאות והיעדר שליטה, תוך מסקנה שהיכולת שלנו כמטפלים מוגבלת.

בגיליון הפעם שלושה מאמרים בעברית ואחד באנגלית.

המאמר **תרגום, תיקוף והתאמת שאלון ההתנהגות בטוחה בנהיגה (של"כ בנהיגה) - לנהגים קשישים בישראל** עוסק בנושא בטיחות הנהגה הקשיש. נושא זה מוסיף לעורר דאגה בקרב הציבור, משום שהשיעור השנתי של מעורבות בתאונות דרכים קטלניות ביחס למרחק הנהיגה הוא גבוה בקרב נהגים בני 65 ומעלה. המאמר עוסק בתיקוף הגרסה העברית של אמצעי זהו והערכה של התנהגויות נהיגה מסכנות חיים בנהגים קשישים הקרוי: "Safe Driving Behavior Measure" (SDBM). הממצאים מורים על כך שהשאלון הוא כלי דיווח עצמי תקף ומדימן, להערכת התנהגות נהיגה בטוחה בקרב קשישים בישראל.

המאמר **הקשר בין טיפוסיות צירקדית לאיכות שינה ואיכות חיים בקרב בוגרים עם אוטיזם** עוסק בשינה שהיא חלק בלתי נפרד מ-ADL. חשוב שמרפאות בעיסוק יתנו את הדעת לעיסוק משמעותי

הגיליון השני לשנה זו מתפרסם בעת לא פשוטה שאילצה את כולנו כמטפלים וכאנשי אקדמיה לעשות "חישוב מסלול מחדש". מושגים שהם בבסיס המקצוע שלנו כמו שגרות, עיסוקים משמעותיים, סדר יום היו לנחלת הכלל. הידע שלנו בתחום הוא בעל ערך ייחודי. ככוונתנו לפרסם בהקדם גיליון מיוחד שייוחד להתערבות בריפוי בעיסוק בתקופת הקורונה. בינתיים בחרנו לתת "טעימה" קטנה של סוגיות שעלו מן השטח. בהודמנות זו נרצה להזמין את קוראינו ולהיערך לקראת הגיליון המיוחד.

במדור נקודת ראות אנו מביאים את מאמרה של שלי מרכוס, מרפאה בעיסוק ותיקה בתחום שיקום היד. במאמר מתוארים האתגרים, ההתנסות והתובנות בטיפול מרחוק בריפוי בעיסוק בתקופת מגפת ה-COVID-19 (קורונה).

מדור טכנולוגיה ואינטרנט מתמקד בטיפול המקוון שקיבל תאוצה בימי הקורונה. מרפאות בעיסוק נדרשו להתאים התערבויות שנעשו עד כה במפגש ישיר, להתערבות המתוכנת על ידי אמצעי תקשורת דיגיטליים - תחום שעורר לא מעט דיונים אתיים.

במדור ממבט אישי, ליבי סלונים, סטודנטית

המאמר באנגלית עוסק בהערכת צרכים לפיתוח פרויקט בתחום מיניות ואינטימיות בריפוי בעיסוק. התפקוד המיני הוא חלק מפעילויות היום-יום הבסיסיות לפי המתע"מ המחודש. ועם זאת, מרפאות בעיסוק חשות אי נוחות לגבי שיח בעניין והיעדר ידע בנושא זה. נמצא שמחסור בידע ומחסור בכלים הם מחסומים לתקשורת ולקידום נושא המיניות עם מטופלים. פיתוח סמינר המותאם לצרכים הייחודיים של מרפאות בעיסוק בשיקום פיזיקלי בנושא יכול לעזור להתגבר על מחסומים אלו.

ברצוננו לאחל לכולנו בריאות וחזרה מהירה לשגרה.

קריאה נעימה,

ד"ר בתיה מרום, העורכת הראשית של ה-IJOT,

ijot2.il@gmail.com

ד"ר סוניה מאיר, עורכת משנה

ד"ר נאור דמטר, עורכת משנה

ד"ר קרן ג'יקובס, עורכת משנה

זה שיש לו השפעה על תהליכים פיזיולוגיים קוגניטיביים ואיכות החיים של האדם. במחקר זה נמצא שהטיפוסיות הצירקדית קשורה לאיכות חייהם של אנשים עם ASD. אף שאין ביכולתן של מרפאות בעיסוק לשנות דפוסי שינה, יש ביכולתן במסגרת ההתערבות הטיפולית, לתרום להיגיינת השינה ולהכנה לשינה, מה שעשוי לתרום לאיכות השינה ובסופו של דבר לשיפור באיכות החיים.

עיורון מלידה נחשב למגבלה שהשלכותיה על התפקוד האנושי משמעותיות ביותר לאורך מעגל החיים ומצמצמות את ההשתתפות החברתית בפעילויות השונות, כפי שמובא במאמר: **ההשלכות של ליקוי בתפקוד מערכת השנט בניתוח חוזר לתיקון של הידרוצפלוס על תפקודים עיסוקיים של נער עיוור - תיאור מקרה של א"ר**. ייחודיות המאמר בכך שהוא מביא גם הצעות יישומיות בעבור מחנכים ומטפלים של תלמידים עיוורים ומרפאים בעיסוק העובדים עם אוכלוסיית אנשים עם עיורון, והצעות לנוירולוגים פדיאטרים האחראים על ביצוע ניתוחים חוזרים לתיקון מערכת השנט, בקרב מנותחים עיוורים הסובלים מהידרוצפלוס.

צוות מערכת ה-IJOT
והחברה הישראלית לריפוי בעיסוק שולחים

ברכות חמות

לפרופ' נאוה רצון

על מינויה לראשת בית הספר למקצועות
הבריאות באוניברסיטת תל אביב